

143. ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ“
ГР. СОФИЯ, РАЙОН „ПОДУЯНЕ“, УЛ. „ТОДОРНИ КУКЛИ“ № 9
тел.: 02 846-51-67; e-mail: ou143@abv.bg

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ В 143. ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ“

ОБХВАТ И ЦЕЛИ НА КОДЕКСА

Този кодекс определя правилата за поведение между участниците в учебния процес. Представени са стандарти за етично поведение на работещите с деца специалисти в 143. ОУ „Георги Бенковски“ и са регламентирани норми, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси.

Настоящият документ цели:

1. Да представи основните ценности и принципи, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.
2. Да очертае моралните отговорности на учениците, родителите и работещите с деца към детето, към семейството, помежду си и към обществото.

РАЗДЕЛ I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Работещите с деца педагогически специалисти в 143. ОУ „Георги Бенковски“ изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи.

Чл. 2. (1) Дейността на работниците и служителите в 143. ОУ „Георги Бенковски“ се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Служителите изпълняват служебните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България, като съдействат за провеждането на държавната политика в образованието, основаваща се на принципите на правовата държава.

(3) Служителят на 143. ОУ „Георги Бенковски“ в зависимост от функциите, които изпълнява, осъществява действия, предлага и взема решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в държавните институции.

(4) Служителят извършва дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стреми непрекъснато да подобрява работата си в интерес на учениците и обществото.

(5) Служителят на 143. ОУ „Георги Бенковски“ следва поведение, което не накърнява престижа на професията, не само при изпълнение на служебните задължения, но и в своя обществен и личен живот.

Чл. 3. При изпълнение на служебните си задължения служителят на 143. ОУ „Георги Бенковски“ се отнася любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачита правата и достойнството на личността и не допуска каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл. 4. Спазването на Етичния кодекс е задължително за всички членове на училището и се следи от Комисия по етика при 143. ОУ „Георги Бенковски“, която разглежда всички случаи на неговото нарушаване.

РАЗДЕЛ II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 5. Служителят на 143. ОУ „Георги Бенковски“ изпълнява задълженията си безпристрастно и непредубедено, като създава условия за равнопоставеност на разглежданите случаи и лица. В дейността си строго се придържа към нормите, установени в Етичния кодекс за работа с деца.

Чл. 6. Служителят е длъжен да опазва данните и личната информация на учениците и техните родители, станали му известни при или по повод на изпълнението на служебните му задължения, при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни и Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни.

Чл. 7. Служителят на 143. ОУ „Георги Бенковски“ е длъжен:

1. Да основава практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.
2. Да разбира и уважава уникалността на всеки ученик.
3. Да се съобразява със специфичната уязвимост на всеки ученик.
4. Да създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на учениците.
5. Да подкрепя правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
6. Да работи в интерес на ученика.
7. Да спомага за предоставянето на обща и допълнителна подкрепа на учениците както и да спомага за осигуряването на равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.
8. Да не участва в практики, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

9. Да не участва в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

10. Да познава симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познава и спазва законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.

11. При съмнение за малтретиране да уведомява органите за закрила на детето и да следи дали са предприети необходимите мерки.

12. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

13. Когато му станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученик, има моралната и законова отговорност да информира органите по закрила на детето.

РАЗДЕЛ III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 8. Служителите в 143. ОУ „Георги Бенковски“ трябва да:

1. Зачитат достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.
2. Да уважават ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

3. Информират семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

4. Зачитат правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

5. Не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

6. Осигуряват конфиденциалност на информацията получена от родителите, да зачитат правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа.

7. Информират родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и не допускат участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

РАЗДЕЛ IV

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 9. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителят на 143. ОУ „Георги Бенковски“ следва поведение, което не уронва престижа на институцията, в която работи.

Чл. 10. Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

Чл. 11. Служителят не допуска на работното си място и в публичното пространство поведение, несъвместимо с добрите нрави и не използва служебното си положение с цел облаги за себе си, семейството си, за близки или колеги.

Чл. 12. Служителите опазват повереното им имущество и не допускат използването му за лични цели. Информират своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 13. Служителите на 143. ОУ „Георги Бенковски“ трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата, също така и да не използват или да разкриват поверителна информация получена по време на службата им, освен ако не са законно упълномощени да го направят.

Чл. 14. Служителите на 143. ОУ „Георги Бенковски“ не бива да злоупотребяват с доверието на прекия си работодател и да разпространяват поверителни за него сведения.

РАЗДЕЛ V

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 15. В отношенията с колегите си служителят на 143. ОУ „Георги Бенковски“ проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

Чл. 16. Обменя информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 17. Работи за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проявява нетърпимост към подобни действия.

Чл. 18. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител на 143. ОУ „Георги Бенковски“.

РАЗДЕЛ VI

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 19. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която учениците да получават адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живеят без насилие.

Чл. 20. Стремеж към подобряване на сътрудничеството между организациите както и за мултидисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семействата.

Чл. 21. Да се съдейства за повишаване степента на разбиране на децата със специални образователни потребности и техните нужди от обществото.

Чл. 22. Популяризиране правата на децата, както и работа за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 23. Подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и противопоставяне на тези, които ги нарушават.

РАЗДЕЛ VII

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ НА ОБЩИНА, РУО – СОФИЯ-ГРАД И МОН

Чл. 24. Служителите в 143. ОУ „Георги Бенковски“ извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

Чл. 25. Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

Чл. 26. Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Чл. 27. Служителите в 143. ОУ „Георги Бенковски“ предоставят исканата информация от органите на държавна и местна власт бързо, точно и коректно, освен ако изрично не е посочено друго в нормативен акт, засягащо поверителна информация. В тези случаи се иска разрешение от директора на училището.

Чл. 28. Служителите активно съдействат за осъществяване на партньорски отношения с НПО и органите на държавната и местна власт.

РАЗДЕЛ VIII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл.29. Учениците са длъжни:

1. Да присъстват и участват в учебни часове и занимания.
2. Да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитието на добрите традиции
3. Да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие.
4. Да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, алкохол и наркотични вещества.
5. Да не носят оръжие, както и други предмети, които са източници на повишена опасност.
6. Да носят ученическата си лична карта в училището и извън него.

7. Да представят на своите родители и на педагогическите специалисти ученическата си книжка и бележника за кореспонденция.

8. Да спазват Правилника за дейността на училището.

9. Да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове.

10. Да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове.

11. Да се явяват в училището с облекло и във вид, които съответстват на положението им на ученици и на добрите нрави.

12. Да опазват и поддържат материално-техническата база на училището в добро състояние и при пълно спазване на определените санитарно-хигиенни и противопожарни норми.

13. Да напускат сградата на училището само след разрешение на представител на административното ръководство при отсъствие на учител.

14. Да спазват установения ред в класните стаи по време на учебните часове и през междучасията.

15. Да съхраняват дневника на класа.

16. Да пазят училищното имущество; родителите на ученик, който повреди училищно имущество, отстраняват повредата или заплащат отстраняването ѝ в тридневен срок от датата на констативния протокол, изготвен от счетоводител, домакин и класен ръководител; за умишлено увреждане на училищно имущество на ученика се налага и наказание.

17. Да не подсказват и преписват по време на учебния процес или да използват готови материали като свои.

18. Да не изнасят и повреждат вещи от класната стая, кабинетите и други помещения.

РАЗДЕЛ ІХ

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 30. Родителите са длъжни:

1. Да проявяват уважение и коректност спрямо служителите и учениците на 143. ОУ „Георги Бенковски“, да не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

2. Да осигурят редовното присъствие на детето в училище, като своевременно уведомяват училищните власти в случаите на отсъствие на детето.

3. Да запишат детето при условието на чл. 12 от Закона за предучилищното и училищното образование в първи клас.

4. Редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищна среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила.

5. Да спазват Правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на детето.

6. Да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот.

7. Да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

8. Да възстановяват нанесените от ученика материални щети в тридневен срок от известяването от класния ръководител.

9. Да зачитат предвидените в Закона за закрила на детето мерки и да съдействат при осъществяването на дейности по закрила на детето.

РАЗДЕЛ X

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 31. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

Чл. 32. При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, служителят на 143. ОУ „Георги Бенковски“ следва своевременно да уведоми своя ръководител.

Чл. 33. Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

Чл. 34. Служител, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси, предприема необходимите мерки за изясняване на въпроса.

Чл. 35. Когато служителят на 143. ОУ „Георги Бенковски“ се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това със своя ръководител.

Чл. 36. В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

РАЗДЕЛ XI

ЕТИЧНА КОМИСИЯ

Чл. 37. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

Чл. 38. Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

Чл. 39. Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 40. Комисията по етика:

* разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;

* дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

Чл. 41. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 42. Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в двуседмичен срок от постъпването им.

Чл. 43. Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 44. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

Чл. 45. Комисията по етика е в състав:

1. Ирена Дойчинова – директор на 143. ОУ „Георги Бенковски“ – председател.
2. Иванка Ценкова – заместник-директор.
3. Евгения Георгиева – учител начален етап.
4. Стефка Иванова – учител начален етап.
5. Георги Стоянов – учител прогимназиален етап.
6. Димитринка Таскова – учител прогимназиален етап.
7. Симеон Маринов – училищен психолог.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите, родителите и учениците на 143. ОУ „Георги Бенковски“.

§2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

§3. При неспазване на нормите на поведение, посочени в този кодекс, служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.

§4. При неспазване на нормите на поведение, посочени в този кодекс, учениците и техните родители носят отговорност съгласно Закона за предучилищното и училищното образование.

§5. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

Настоящият Етичен кодекс е приет на заседание на педагогическия съвет Протокол № 13 от 09.09.2019 г.